

Le Retour de Jephthé (v. 1700-1725), par Giovanni Antonio Pellegrini.

Quand parler tue

Chibboleth, le mot fatidique

Quelle est l'origine du terme chibboleth tant employé par Freud ?

Il vient de la Bible : c'est le mot que les Galaadites font prononcer aux fuyards ephraïmites pour les identifier.

שופטים

א ויצעק איש אפרים, ויעבר צפונה; ויאמרו ליפתח מדוע עברת להלחם בבני-עמון, ולנו לא קראת ללכת עמך--ביתך, נשרף עליך באש. ב ויאמר יפתח, אליהם, איש ריב הייתי אני ועמי ובני-עמון, מאד; ואזעק אתכם, ולא-הושעתם אותי מידם. ג ואראה כי-אינך מושיע, ואשימה נפשי בכפי ואעברה אל-בני עמון, ויתגם יהוה, בידי; ולמה עליתם אלי, היום הזה--להלחם בי. ד ויקבץ יפתח את-כל-אנשי גלעד, וילחם את-אפרים; ויכו אנשי גלעד את-אפרים, כי אמרו פליטי אפרים אתם--גלעד, בתוך אפרים בתוך מנשה. ה וילכד גלעד את-מעברות הירדן, לאפרים; והיה כי יאמרו פליטי אפרים, אעברה, ויאמרו לו אנשי-גלעד האפרתי אתה, ויאמר לא. ו ויאמרו לו אמר-נא שבלת ויאמר סבלת, ולא יכין לדבר כן, ויאחזו אותו, וישחטוהו אל-מעברות הירדן; ויפל בעת ההיא, מאפרים, ארבעים ושנים, אלה

Juges 12, 1-6

¹ Les gens d'Ephraïm s'assemblèrent, s'avancèrent vers le nord, et dirent à Jephthé: « Pourquoi es-tu allé en guerre contre les Ammonites, et ne nous as-tu pas invités à marcher avec toi? Nous allons brûler ta maison avec toi-même. » ² Jephthé leur répondit: « J'avais de graves démêlés, moi et mon peuple, avec les Ammonites; j'ai invoqué votre assistance, vous ne m'avez pas secouru contre eux. » ³ Voyant donc que vous ne m'aidiez pas, j'ai marché, au péril de ma vie, contre les fils d'Ammon, et l'Eternel les a livrés en mon pouvoir. Pourquoi donc venez-vous aujourd'hui me chercher querelle? » ⁴ Jephthé rassembla tous les hommes de Galaad, et livra bataille à Ephraïm; et les hommes de Galaad défirent ceux d'Ephraïm, car ils disaient: « Vous êtes des fuyards ephraïmites », Galaad étant partagé entre Ephraïm et Manassé. ⁵ Galaad occupa les gués du Jourdain pour couper la retraite à Ephraïm; et lorsqu'un fuyard d'Ephraïm disait: "Laissez-moi passer", les gens de Galaad lui demandaient: « Es-tu d'Ephraïm? » Que s'il disait: Non, ⁶ on lui disait: « Prononce donc Chibboleth! » Il prononçait Sibboleth, ne pouvant l'articuler correctement; sur quoi on le saisissait et on le tuait près des gués du Jourdain. Il périt, en cette occurrence, quarante-deux mille hommes d'Ephraïm.

Source : www.sefarim.fr